

Hazai hírek

Szent Borbála-napi ünnepség Rózsaszentmártonban

Rózsaszentmárton község Önkormányzata és a Nyugdíjas Bányász Szakszervezet szervezésében 2015. december 2-án a bányások védőszentjére, Borbálára emlékeztek.

A Lignitbányászati Emlékházban gyülekeztek a meghívott vendégek, ahol finom pogácsával, forralt borral kedveskedtek a házigazdák. 11 órakor a Szent Márton templomban *Varga József* plébániai kormányzó tartott ünnepi szentmisét. Ezen belül *Sipos Jánosné* közigazdász, a község polgármestere meleg szavakkal köszöntötte a vendégeket, többek között név szerint is *Kasó Attilát*, a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium miniszteri biztosát, *dr. Kovács Ferenc* akadémikust, *dr. Böhm József* ex dékánt a Miskolci Egyetemről, *dr. Nagy Lajos* ny. vezérigazgatót, az OMBKE elnökét, *dr. Zólyom Géza* tűzoltó ezredesét és *dr. Dovrtel Gusztávot*, a Mátrai Erőmű Zrt. osztályvezetőjét, aki ismertette a templomban Szent Borbála életútját.

A szentmise ünnepélyességét emelte a *Holló Erzsébet* kar nagy által vezetett gyöngyösi Zeusz Kórus közreműködése.

A szentmise után a Bányász Emlékmű előtt a megjelent cégek, önkormányzat, egyéb szervezetek képviselői koszorút helyeztek el. A koszorúzás után a Zeusz Kórus a megjelentek közreműködésével a Bányászhimnuszt énekelte el és ezzel a hivatalos ünnepség véget ért.

A meghívott vendégeket *Sipos Jánosné* polgármester a művelődési házban rendezett fogadásra invitálta. Itt kultúrműsor hangzott el és *dr. Böhm József* professzor mondott hangulatos pohárköszöntőt, majd *Tóth János*, a Magyar Olajipari Múzeum igazgatója a „Szent Borbála legenda képzőművészeti alkotások”, kiállítását mutatta be.

Az immár hagyományos „rózsai” töltött káposzta, vadpörkölt és a túrós, mákos, almás rétes, a finom fehér és vörös bor kíséretével minden résztvevő tetszését a maximális mértékben megnyerte.

Dr. Szabó Imre

Zrínyi Diáknapok Dorogon

Az iskola névadója előtt tisztelgő programok rendezvényein résztvevő diákok ezúttal mindenféle értelemben valamilyen nyertesek voltak. A Zrínyi Napokat február 11-12-én rendezte meg a Zrínyi Ilona Általános Iskola.

A hagyományos sportvetélkedőre benevező három iskola jó hangulatú játékos vetélkedőn élvezhette a mozgás örömeit.

Az iskola diákjai egésznapos rendhagyó programon vehettek részt. Az alsósok évfolyamközi kölyökatlétikai versenyeken próbálhatták ki magukat. Különböző interaktív és társasjátékokat játszhattak. Tanúi lehetnek hulló- és más állatbemutatóknak is. A felsősök a már hivatalossá váló „Dorogi érték-tár” egy-egy elemével ismerkedhettek meg.

Az iskolában *dr. Korompay Péter* okl. bányagépészmérnök, az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület dorogi titkára tartott foglalkozást bányászati hagyományainkról, köztük az F típusú vágathajtógépről, *dr. Ajtay Zoltán*, *Szilárd József* és *Koszorús István* világszabadalmáról.

A gyerekeknek egyik feladatuk az volt, hogy rajzot készítsenek „ki mit gondol a bányászatról” címmel.

Kovács Lajos, a Dorogi füzetek szerkesztője a Gáthy Zoltán Városi Könyvtárban mutatta be a kiadványsorozatot fiatal tanítványaival, akik korábban a kutató gyerekek programjában arattak országos sikereket: *Molnár Villő*, *Szoboszlay Roland*, *Zeller Mátyas*. A német tájházban *Vörös Jánosné* jelenlegi és



Nagy Anna Dorottya rajza a bányászatról

Puchner Ferenc, a Német Nemzetiségi Önkormányzat korábbi elnöke kalauzolta a gyerekeket. A Bányász Emlékházban pedig *Solymár Judit* aranyokleveles gépészmérnök, a Dorogi lexikon egyik szerkesztője tartott tárlatvezetést a diákok számára. Mindenütt első kézből tájékozódhattak értéktárunk egyre bővülő rendszeréről.

Az immár hatodik alkalommal megrendezett helytörténeti vetélkedőn *Gáthy Zoltán* arculatformáló építészeti hagyatéka volt a téma. *Dr. Tittmann János* polgármester méltató megnyitó gondolatait mintha csak igazolni akarták volna: a csapatok remek maketteket, nagyszerű prezentációkat mutattak be, kiváló felkészültségről tettek tanúbizonyságot. A szakértő zsűri (*Solymár Judit*, *Kovács Lajos* helytörténészek, *Sitku Pál* főigazgató, *Dankó Kristóf* főépítész) mindhárom iskola csapatát első díjban részesítette.

Dankó József igazgató

10 éves a Hoerbiger Service Hungaria Kft.

Kedves meghívóval invitálta az aktív és már nyugdíjas szakembereket is a Hoerbiger Service Hungaria Kft. a jelenlegi formában működő cég 10. születésnapjának megünneplésére.

A meghívott vendégek – a kft. munkatársainak vezetésével – a Várfok utcában lévő *Hanns Hoerbiger* emléktáblához vultak. Itt egy rövid megemlékezés hangzott el a pályáját 1891-ben a Láng Gépgyárban kezdő hőtechnikai mérnökről, aki munkája során részt vett a kis földalatti építésében is. Ebben az időszakban fejlesztette ki az akkor *acél tányérseleplek* nevezett – szabadalmaztatott – alkatrészt, amit azóta Hoerbigerseleplek hívnak. Az általa 1900-ban alapított cég 1903-ban áttelepült Bécsbe. *Hans Hoerbiger* 1925-ig volt a Hoerbiger & Co. cég első számú vezetője. Ezután a vezetést átadta fiának, *Alfrédnek* és ő csak hobbijának, a csillagászatnak élt. Csillagászati munkásságának emlékét a Holdon egy nevét viselő kráter őrizte 1942-ig.

A mai multinacionális cég piaci megerősödése *Alfréd* özvegyének, *Martina Hoerbigernek* köszönhetően a II. világháború után időszakhoz kötődik. Több száz szabadalom és ma már 90 országban működő Hoerbiger érdekeltsgű cég jelzi a vállalatcsoport nagyságát, tőkeerejét.

A megemlékezést koszorúzás követte, majd egy közeli étteremben a magyar Hoerbiger érdekeltsgű történetének bemutatásával folytatódott a program.

1990-ben az olajipar külkereskedelmét irányító Chemo-komplex Külkereskedelmi Vállalat dolgozóiból alakult MULTI-



Koszorózás

PROGRESS Kft. látta el az anyacég képviseletét. 1992-98 között a bécsi cég által alapított, Hoerbiger Hungaria Kft néven működött a magyarországi vállalkozás, majd 1999-ben átalakult, és egy addig konkurens kis cég, az AT-TEC Kft. vette át tevékenységét. Bővült a tevékenységi kör is, különösen az alkalmazás-technika, alkatrész biztosítás és tanácsadás terén jelentett megnövekedett aktivitást. Az első jelentősebb „olajos” munkára a TIFO-ban került sor 1999-ben, amit 2001-ben a BorsodChem-ben, majd 2004-ben a DUFI-ban végzett HydroCom-os fejlesztésekben való aktív közreműködés követte. A hatékony működés és az olajiparral való zökkenőmentes együttműködés érdekében is szükség volt a minőségirányítási rendszer (ISO 9001:2000) bevezetésére, mely 2000-ben megtörtént, és az SGS cég 2002-ben auditálta.

2005-ben a Hoerbiger anyacég akvizícióval átvette a céget, mely azóta Hoerbiger Service Hungaria Kft. (HSH Kft.) néven működik. A cég vezetésében 2009-ben bekövetkezett személyi változás a tevékenység hatékonyságát, a kialakult jó munkakapcsolatokat nem befolyásolta. Megkezdődtek a földgáztárolói HydroCom-os fejlesztések először az Eon Földgáztároló Zrt.-nél, majd az MFGT Zrt.-nél. Jelentősen megnöttek a turbó-kompresszorokkal összefüggő feladatok is.

A történeti áttekintésből egy jól szervezett és hatékonyan irányított cég sikere rajzolódott ki. Ma már számos, az olaj- és gáziparban üzemelő kompresszor hatékony üzemelése, modernizálása köthető a céghez, illetve szakembereihez.

A bemutató előadásokat követően a jubileumi rendezvény hangulatos, baráti és szakmai beszélgetéssel folytatódott.

Jármai Gábor

Szénhidrogén-bányászati évfordulók 2016-ban

- 80 éve kezdődött a budafapusztai kőolajkutatás
- 75 éves a magyar középfokú olajipari szakképzés (a nagykanizsai mélyfúró és kőolajbányász technikusképzés, a bázakerettyei nappali olajipari szakmunkásképzés)
- 75 évvel ezelőtt alakult meg a KFVSz elődje, a Dunántúli Olajvidéki Osztály Nagykanizsán
- 75 éve április 1-jén indult Nagykanizsán az olajmérnök átképző tanfolyam, szeptember 1-jével megkezdődött szakosított bányamérnök-képzés keretében az olajmérnök-képzés Sopronban
- 70 éves az alföldi szénhidrogén kutatás- feltárás
- 65 éves a nagylengyeli mező
- 55 éve tört ki a H-36. és a Battonya-37. kút

- 50 éve kötött meg az OMBKE és a DIT Naftaplin közötti szakmai-egyesületi együttműködés
- 45 éve kezdték meg a gázzsákmérnök-képzést Miskolcon
- 40 éves a fűrésellenőrző műszerkabinok alkalmazása
- 25 éve, június 24-én vették nyilvántartásba a Magyar Olajipari Múzeum Alapítványt
- 25 éve, október 1-én alakult meg a MOL Rt.
- 20 éves a Zsanai Földgáztároló

(dé)

Diplomaátadó ünnepi szenátusi ülés a Miskolci Egyetemen

2016. február 4-én a Miskolci Egyetemen került sor a Műszaki Földtudományi Kar (MFK), a Műszaki Anyagtudományi Kar (MAK) és a Gépészmérnöki és Informatika Kar (GIK) diplomaátadó ünnepségére.

Prof dr. Torma András rektor köszöntése és a három kar végzős hallgatóinak fogadalomtéttele után a karok dékánjai tettek előterjesztést a végzettek létszámáról az alábbiak szerint. A 2015/2016. tanév első félévben végzettek:

– Műszaki Földtudományi Karon	
alapképzésben	22 fő
mesterképzésben	13 fő
– Műszaki Anyagtudományi Karon	
alapképzésben	19 fő
mesterképzésben	18 fő
– Gépészmérnöki és Informatikai Karon	
egyetemi szintű képzésben	1 fő
főiskolai szintű képzésben	1 fő
alapszintű képzésben	176 fő
mesterszintű képzésben	42 fő

Az okleveleket *dr. Torma András* rektor és az adott karok dékánjai – *prof. dr. Szűcs Péter*, *prof. dr. Palotás Árpád Bence* és *prof. dr. Bertóti Edgár* – adták át.

A három kar végzős hallgatóinak nevében *Toldi-Tóth Bence* okleveles gépészmérnök mondott köszönetet, majd az Egyetem nevében *dr. Palotás Árpád Bence* tartott ünnepi beszédet. Ezt követően

- habilitációs oklevelet vehetett át
Hámorné dr. Vidó Mária Zsuzsanna (MFK)
- Dr. Szabó Norbert Péter* (MFK)
- Dr. Viskolcz Béla* (MAK)
- PhD oklevelet vehetett át
Dobó Zsolt (MAK)
- Szalontai Lajos* (MFK)
- címzetes egyetemi tanár címet vehetett át
Siposs István (GIK)
- címzetes egyetemi docens címet vehetett át
Fortuna László (MAK)
- Dr. Jalics Károly* (GIK)
- Dr. Pethő Gábor* (MFK)
- kiváló oktató diplomát kapott
Prof. dr. Csöke Barnabás (MFK)
- becsületdiplomát kapott
Jeney Ákos (GIK)
- Kronovetter Márton* (MAK)
- Szalontai Lajos* (MFK)
- A NEMAK Győr Kft. „Kiváló Öntész Hallgató Díját”
Hudák Henrietta vehette át *dr. Fegyverneki Györgytől*, a Kft. termék- és folyamatmérnökség vezetőjétől.
- A végzős hallgatók és a kitüntetetteknek tiszteletére *Pecsmány Péter* (MFK) és *Simon Fruzsina* (Bölcsészettudományi Kar) hallgatói műsorát hallhattuk.

Dr. Horn János

Adatok a hazai szénbányászat közelmúltjából

Széntermelés (1000 t)

Bányaterület	1960	1965	1970	1975	1981	1985	1990
Mecsek	2 847,4	4 361,9	4 151,1	3 020,5	3 065,8	2 639,1	1 735,9
Dorog	2 045,9	2 218,7	1 441,0	774,2	576,6	711,8	516,5
Tatabánya	3 019,5	3 405,8	3 345,6	2 859,1	2 186,1	1 671,5	1 184,2
Oroszlány	2 859,5	3 552,1	2 930,1	2 441,8	2 675,7	3 120,2	2 416,9
KDT*	2 677,2	3 041,0	3 099,8	2 679,8	3 764,5	3 927,9	3 272,7
Borsod	4 319,2	5 036,3	6 217,0	5 222,3	5 374,1	4 362,2	2 908,6
Nógrád	3 380,3	3 502,1	1 974,9	985,4	1 020,1	1 009,7	501,2
Ózd	1 145,1	1 434,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Mátraalja	1 981,4	2 209,1	2 817,7	5 403,8	7 279,3	6 600,1	5 041,9
Várpalota	1 964,7	2 485,8	1 852,8	1 500,2	0,0	0,0	0,0
Hidas	283,6	185,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Összesen	26 523,8	31 437,2	27 830,0	24 887,1	25 942,2	24 042,5	17 577,9

Széntermelés (M tonna)

	1995	2000	2005	2010	2014
Feketeköszén	0,9	0,74	0	0	0,011
Barnaköszén	6,8	5,67	1,4	0,91	0,635
Lignit	7,1	7,86	8,2	8,2	8,92

Létszám (fő)

Bányaterület	1960	1965	1970	1975	1981	1985	1990
Mecsek	18 919	19 362	16 702	15 308	n.a.	12 501	8 650
Dorog	11 675	11 319	8 459	6 266	n.a.	5 645	2 746
Tatabánya	13 773	14 146	14 484	13 467	n.a.	11 514	5 514
Oroszlány	8 724	9 510	8 183	6 988	n.a.	7 147	6 233
KDT*	9 087	9 990	8 516	7 302	n.a.	9 492	7 915
Borsod	20 031	21 828	23 624	19 658	n.a.	15 932	11 040
Nógrád	14 865	13 695	9 155	6 495	n.a.	5 439	2 043
Ózd	7 622	7 835	0	0	n.a.	0	0
Mátraalja	7 370	7 414	6 353	6 706	n.a.	6 350	5 722
Várpalota	5 318	6 041	4 450	3 918	n.a.	0	0
Hidas	0	887	0	0	n.a.	0	0
Összesen	117 384	122 027	99 926	86 108	n.a.	74 020	49 863

*KDT 1981-től Veszprémi Szénbányák

Források: NIM Bányászatának Évkönyvei; MININVEST Rt. Szénbányászati Évkönyve, MSZT Évkönyve, BISZT Bányászati Évkönyv 1992 után évkönyvek már nem készültek

Dr. Horn János

Kiugróan sikeres évet zárt a Paksi Atomerőmű

Termelési, ezzel együtt teljesítmény kihasználási rekordot ért el 2015-ben a Paksi Atomerőmű Zrt. Az előző évinél 1,2 százalékkal több, 15384,4 GWh villamos energiát termeltek, ezzel a hazai villamosenergia-termelés 52,7 százalékát állították elő, ez a teljes hazai villamosenergia-felhasználás 36,2 százaléka.

A sajtótájékoztatón a vezér-igazgató elmondta, hogy a biztonsági mutatók további javulása mellett idén az atomerőmű blokkjai már az új, 15 hónapos üzemeltetési ciklusban működnek.

2015-ben az atomerőmű teljesítmény kihasználása 90,4 százalék volt, ezzel pedig dobogós helyen állnak a hasonló nukleáris blokkok rangsorában.

Dr. Horn János

Bontott beton újrahasznosítás a MOL-nál

A MOL Magyarország Kutatás Termelés területén 2013-

Földhő kutatás Jászberényben

Jászberény körzetében, az ország első geotermikus koncessziós területén végez kutatást a MOL leányvállalata, a CEGE Zrt. A tervezett munkaprogramnak megfelelően tavaly ősszel befejeződött egy geotermikus kutatófúrás lemélyítése, majd a szakemberek januárban elvégezték a 3175 m mélységű kút végleges műszaki kiképzését.

A kútesztekre várhatóan az év második felében kerül sor, melyek során kiderül, hogy elégséges-e a feltárt geotermikus vagyion a tervezett termál és elektromos energia hasznosításhoz.

MOL Panoráma 2016. február

PT

Két területen kezdődik kutatás

A MOL Nyrt. a Nemzeti Fejlesztési Minisztériummal 2016. február 15-én bányászati koncessziós szerződéseket kötött, melyek szénhidrogén kutatásra, feltárára és kitermelésre szólnak. A két terület: Battonya-Pusztaföldvár Észak és Dány.

A meglévő földtani és szeizmikus adatok újrafeldolgozásával kezdődik majd a munka. Amennyiben az eredmények alapján valószínűsíthető, hogy van gazdaságosan kitermelhető szénhidrogén a föld alatt, kutatófúrások mélyítése következik.

MOL Panoráma 2016. március PT

tól került sor nagyobb felszíni létesítmények elbontására. Ekkor gondolták ki, hogy megszervezik a bontott beton újrahasznosítását először és elsősorban a vállalaton belül. Órlás, deponálás és minősítés után azt MOL akár más területén is fel lehet használni, pl. útjavításra, vagy útalapnak. A rendelkezésre álló örölt betonról a cégen belül elérhető nyilvántartás készül folyamatosan.

Az örölt beton előnyei:

- A bontás során keletkező betontörmelék nem kell hulladéklerakóba szállítani és elhelyezni.
- Költségmegtakarítás érhető el az elmaradó hulladéklerakási díjak, valamint a zúzottkő beszerzés terén.

Az újrahasznosítás eredményei:

- Az eddig keletkezett betonőrlemény: 22000 m³.
- Az eddig a Kutatás Termelés által felhasznált mennyiség 2700 m³.
- Az eddigi megtakarítás: 300 millió forint, ami főleg az elmaradt hulladéklerakási költségből származik.

MOL Panoráma 2016. április

PT